Poštnina plačana v gotovini.

Leto XXVI. Lendava, 26. marca 1939. Štev. 13. Cena 1 Din.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Češka kaže na Boga.

Češka republika je vmrla i češke države nega več. Deset milijonov Čehov v Češkoj i Moravskoj v Sudeti je prišlo pod nemško oblast, meli do samo takšo aotonomijo, kak so jo negda meli Hrvatje na Vogrskom, tüdi domača vojska se njim dovoli za gordržanje reda v pokrajini. Glavni zastopnik oblasti je Nemec. Zakaj je prišlo do toga? Je kriva tomi nesloga, štera teži vse slovanske narode od nekda? Ne. To je bio samo en mali zrok, ki bi se dao odstraniti z najmenšov dobrov volov do Slovakov i Rusinov. Boži bič je počo, zato je razpadnola cvetoča slovanska država.

Ne gučimo od prvejših časov, v šterih so Husiti rüšili kat. cerkev. Za Husovo krivo vero se je že zdavna spokorio češki narod. V mislih mamo najnovejšo zgodovino. Da je češki narod šteo biti samostojni, što njemi more to zameriti, ve njemi je Bog dao to pravico, kak vsakomi narodi, naj se poslužije samo zakonitih sredstev za dosego svojega namena. Da so Čehi sloboščino zahtevali v bivšoj Austriji, so meli prav. Ne so pa meli prav, i to jih je zakopalo, da so zidali borbo za svojo sloboščino i dobleno sloboščino na brezverstvo. Glavni steber oslobodilne borbe je bio pri Čehih Češki Sokol. V programi si je zapisao lübav do narodove slobode brez lübavi do Boga. Po njegovom zgledi i programi se je šče prek mej Češke širio potom njega düh brezverstva i sovraštva proti veri, proti Bogi — proti Cerkvi. Keliko kvara je napravo v tom pogledi po sveti, se sploh ne da zračunati. Pod njegovim vplivom so voditelje Češkoga naroda podrli v Pragi starodavno Marijino podobo, i na njeno mesto postavili podobo krivorernika Husa te, gda se z drüge strani z cele moči, s podporov države, trgali katoličansnoj Materi cerkvi s prsi njene vernike i je vodili v pravoslavje. Vodili so te nesrečen narod brezverci i slobodno zidarje, ki kde so le mogli, so škodili Kristušovoj veri.

Glavni stan za komunistično i brezversko gibanje v Srednjoj Europi, je bio v Pragi. Od tec se je širilo po držvaj Europe sovraštvo do Boga i se vršili napadi na kat. Cerkev i njeno dühovščino. Praga je bila drüga Moskva, odkod so kak z Rusije romali dobrovolci v Španijo, da pomagajo tam rdečim rüšiti cerkve, klati dühovnike, ropati vernike i s sveta spravlati junake moškoga i ženskoga spola, ki so obdržali vero v svojem srci. Ar je pa češki narod v jedri dober, samo voditele je meo slabe, zato je püsto na njega dober Bog te bič, da ga očisti najvekših sovražnikov. Hitler je samo sredstvo v božih rokaj. Češki narod Bog bije zavolo grehov voditelov i od njih zapelanih vnožin. Bije ga, da ga ščisti i da vči zednim vse drüge narode, da ti javno spoznajo, kama vodi kultura, gospodarska moč, nacionalna vzgoja, če tem menka Bog.

Pokojnim materam.

Veselite se, ka mate še živoče matere. Le veselite se! Mati je vredna, deca, toga veselja, ar je ona vtelovlena lübezen. Vaše veselje izvira iz lübezni, le lübite jo. Zadosta je nikdar ne morete lübiti. To mi znamo, ki že nemamo mater. To mi čütimo, ki ne gledamo več v njeni mili obraz, ki se ne moremo več nasloniti na njeno naroče, ki njej ne moremo odkriti srčne bolečine i ki njej ne moremo nazvestiti svoje sreče.

Mi nemamo že matere. Naša mati je zaspala i se več ne zbüdi pred sodnjim dnevom.

Mi nemamo že matere i nam tolažilne reči ne more več povedati.

Mi nemamo že matere, pa nas njena lübezen ne more več karati na poti blodnosti.

Mi nemamo več matere i zobstom jočemo za njo, zobstom jo prosimo, zobstom njej obečavlemo lepših dnevov, za nas je vse to za stalno minolo.

Mi nemamo že matere, štera bi nas včila moliti, z nami molila, nas v cerkev vodila, na Boga opominala, nas vu veri potrdjavala i na pot zveličanja ravnala . . .

Mi nemamo že matere . . . Srečni, če se ravnamo po njenih navukaj i mesto nje si zberemo Jezušovo mater, Marijo, za svojo. Nesrečni, če smo pozabili na njene navuke i blodimo po neprehodnih stezaj, globočina nas zove s strmine, da nas požre, ar nega maternoga kriča, šteri bi nas stavo na toj poti: sinek, hčerka, neidi tü, vrni se, da se ne ponesrečiš za te žitek i za večnost! Mi nemamo že matere i kak radi bi jo meli. I če bi jo meli, kak vroče bi jo lübili, kak verno bi jo bogali, kak goreče bi ž njov molili. Pa nemamo že matere . . .

Zadnji krajcar bi ta dali za njo, naj se obleče, rajši bi sami bosi i nagi hodili! Zadnji žaloš krüha bi njej poklonili, rajši bi sami glad trpeli! Celo srce bi njej odprli i njo tak globoko v nje zaprli, da bi v njem vživala puno blaženost, rajši bi sami celo življenje žalost trpeli! O, pa mi matere nemamo več. Mi matere nemamo več.

Jeli majo drügi listi zvün Novin tüdi Evangelium i navuk objavlen?

V nekoj fari je neki dečko brsao proti tomi, zakaj objavlajo Novine Evangelium i navuk, zakaj pišejo od Device Marije, to je zakaj majo tüdi verske reči. Ne gledoč na to, da je naš list namenjen jezerim naših izseljencov, ki, ar jezika ne vejo, bože reči ne morejo poslüšati i smo mi po vesti dužni tem düšam Kristušov navuk glasiti, je vsakoga katoličanskoga lista prvenstvena dužnost, da v ednoj ali drügoj formi naznanja Kristuša. Kajti Kristuš je krao vsega, vseh naših misli, naših želi, naših gučov, naših djanj, vsega našega življenja, tüdi prosvetnoga, tüdi političnoga, tüdi gospodarskoga, zato ga pa moramo na vseh področjih našega javnoga i zasebnoga življenja tak glasiti, kak nasledüvati.

Pa ne samo naše Novine, tüdi drügih narodov novine isto delajo, Evangelium i navuk objavlajo. Tak je na Hrvatskom, na Vogrskom i tak dale. Pa ne zosagajte se, ešče samoga sv. Oče list „Osservatore Romano" tak dela, ki pa objavla tüdi politične vesti celoga sveta. Zato mislimo, ka je naša pot prava. I ravno toga dečka brsanje je jasen dokaz, ka je naše delo pravilno. Če bi on čteo Evangelium i poslüšao navuk boži pa se po njem ravnao, bi polübo Evangelium v vsakoj številk Novin i bi te z gorečnostjov širio.

Tüje smeti.

Gvüšno de se nekak, gda de čteo nižje vrstice, hüdobno nasmejao i v sebi mislo: „Ej, Grački Vili se palik vozi . . . Priznam, rad se vozim. Vozim pa se z odprtimi očmi i zato bom zapisao. kaj sem med ednov vožnjov doživeo.

Vlak je iz Sobote vdrdrao proti jugi. Na ednoj izmed postaj je vstopo mladi par. Mladi i mlada sta prinesla s sebov tüdi preci neprijetnih dišav, kajti naskori je v vagoni smrdelo kak v apoteki. Nekaj časa sta se ogledavala, kam bi djala svoja „parfimirana" tela. Končno sta se odločila i vsela na klop pred menov, štera ešče ne bila zasedena. Odložila sta svoje površnike i se komodno vredila. Se razmi, da je pritisk neprijetnih masti, štere sta si menda pred odhodom zlejala na sebe, postajao močnejši. Meni je pokvarjeni znak postajao neznosen i zato sem odpro okno.

Mladiva dva, sedečiva proti meni, pa nesta dugo ostale mirniva. Najprle se je „ona" naslonila „njemi" na prsa, nato je „on" „njo" začno božati po lici, po tem po vlasaj i končno sta se začnola v odpretom vagoni obimati i küšüvati. Vse je to šlo eden za drügim. Dale se sploj več ne sme napisati. Da sta končala „prvo rundo", sta začnola znova.

Eden čas sem gledao te „prizore", potom pa sem se obrno na drügo stran. Tüdi drügi sopotniki so se zgražali nad takšim „modernim i naprednoslobodnim" oponašanjom. Med temi, šteri so se zgražali, je bio tüdi gospod od kakših štirideset let. Nekaj čase je tüdi on mirno gledao vse to, nato pa stano i pristopo k „zalüblenomi parčeki" i pravo: „Sram vas bodi! Pa resan nemate nikšega sramü v sebi, da v javnom lokali počenjate takše stvari?"

„Mlada" je postala rdeča kak rak i se skrila za njegov hrbet. „Mladi" pa je vkipeo: Ka Vas to briga?" „Briga me, briga" je mirno odgovoro možakar, „briga mene i vse poštene lüdi, ki se zgražajo nad Vami". Vsi navzoči v vagoni so, se zna, odobrili njegov odločen nastop. I gda je tam blüzi Ljutomera istopo té karajoči gospod, so njemi vnogi sopotniki čestitali, med njimi tüdi jaz.

Mladi „kavalir" pa je, se zna, šteo braniti svojo i „svoje" čast. Gda je pa vido, da je sam, se je osramočen vsedo nazaj k „svojoj" i njej obečavao, da pride čas, gda bo znao oprati takšo sramoto.

Malo sem se zanimao za teva dva zalüblenca. Od ednoga sopotnika sem izvedo, da sta Prekmurca, živita pa nindrik v varaši. Bila sta malo doma na obiski, s šteroga se zdaj vračata.

Nekaj časa sem gledao tevi dve bitji. Potem pa mi je v düši zrastla slika, podoba zgüblenih sinov i hčer. Tüdi teva sta hodila pot zgüblene dece. Svet njiva je napravo „moderniya" i zato sta zgledala kak dve sühivi veki na zelenom drevi.

Edno drži: Če med naš pošteni i verni narod ne bi prihajali tüji plačenci, razni krivi proroki i odpadniki — i če se naša mladina, mladi možje i žene ne bi leto za letom izseljavali i šli v tüjino, bi med nami vnogo nače zgledalo. Oslablenje vere, jakosti i drüge naše črne sence, so posledice gornjih dvojih dejstev.

V naše kraje, med naše lüdstvo prihajajo lüdje z razčesanimi düšami, v šterih nega več verskih, jakostnih i drügih zakonov i temelov. Vse, ka je dobro, sveto i pošteno leti mimo i skoz njihovih düš kak voda skoz raztrgano sito. I kaj naj potem takši lüdje sejajo okoli sebe, če ne tisto zamazano blato, štero se je prijelo njihovih düš? Zato širijo čemer brezverstva, pokvarjenosti i drügih zablod, kamkoli stopi njihova blatna noga. I vsi tisti, šteri v svojoj lehkovernosti idejo za njimi, postanejo blatni i puni tüjih smeti, kak njihovi zavodniki.

Dečko i deklina, mladi mož i žena se odpravlajo na pot. Pravimo za — krühom. Večkrat iz potrebe, včasih tüdi iz poželivosti po penezaj. Zdravi i odkriti v svojih düšaj mislijo, da so takši tüdi vsi tisti, štere srečavajo na poti svojega življenja v tüjini. Zato so lehkoverni i nepazlivi. Po vlakaj, po varašaj, po raznih marofaj i hišaj, gde delajo i živejo, srečavajo razne zavodnike, vidijo prizore, ki so delo antikristušovo, čüjejo reči, štere plüje pokvarjeno srce. V začetki se jim vse to grsti pa obsojajo. Pa drügi den vidijo i čüjejo isto. Tretji den so že vtihnoli, ne obsojajo več. Klica tihinskoga čemera se je prikradnola v njihovo düšo i začnola pomali poganjati. Začnejo razmišlavati od stvari, štere so vidli, čüli . . . Vrag pa odzadaj zalevle. I klica strasti se pomali razvija v popek, požene pomali v listje, nato mogoče tüdi v cvet i v jeseni je sad še tü: verska mlačnost i brezbrižnost, düševna pokvarjenost, pijanstvo, grešne zveze, nezakonsko dete... Vse je to šlo naglo, friško. I gda prvi sever ženi ptice selivke na jug, se vračajo drüge selivke: dečke i dekline, mladi možje i žene mogoče z jezerkami v žepaj, ali tüdi s tüjim smetjom v düšaj . . .

Ali naj napravim piko pri tom stavki i stanem. Ne! Mene je sram gratalo zavolo naše slovenske lehkovernosti i slabosti. Samo edno Ti priporočam, brat i sestra: gda prestopaš prag svoje hiše i odhajaš v tüji svet, zapri dveri svoje hiše i düše pred tüjimi smetmi, da jo najdeš čisto i bistro, gda se povrneš. Boš vido, da Te bo te sprejelo v njej veselje i radost, kakšne ešče nigdar v življenji nesi doživeo...

Grački Vili.

Češko-moravski protektorat.

Tak se zove zdaj Češkoslovaška po odloki, šteroga je izdao Hitler v Pragi. Protektorat pomeni v našem jeziki: pokrajina pod obrambov. Nemci so gospodarje v Češko-Moravskoj, a dajo veliko samoupravo Čehom. Pokrajino vodijo trije, dva Nemca i eden Čeh i ti so: general Brauchitsch, general Gajda i Heinlein Konrad, ki je z svojimi borbami povzročo razpad Češke. Pokrajina bo mela tüdi svojo vlado, ki jo bo imenüvao nemški kancler.

Ka pravite?

G. urednik, ščem vam napisati, edno priliko, štera se godi že prece časa v nekoj vesi naše lepe Slov. Krajine. V vesi se eden mladi pojeb, ešče šolar, vči igrati na harmoniko. V šolo ne hodi, ar njegovi starši pravijo, da more doma delati, v istini pa doma igra i mladina hodi ta k tistoj hiži se včit plesat. Žalostno je to, da njegovi domači hodijo domo k hišam po mladino pa je spravlajo, da plešejo tam pri nji i po večeraj globoko v noč. Jeli g. urednik, da je to jako žalostno?

Vredništvo v Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Letna naročnina v državi 30 Din., mesečno 2·50 Din., v inozemstvi 72 Din., mesečno 6 Din. z M. Listom letno 100 Din. Na skupni naslov pri širitelaj v državi je letna naročnina 24 Din., mesečna 2 Din. — Plačati se mora naprej. Štev. položnice 11806. Rokopisi se ne vračajo. — Cena oglasov: Cela stran 800 Din., pol stran 400 Din. i tak niže Poslano me d tekstom vsaka reč 2 D. mali oglasi do 10 reči 5 Din. više vsaka reč 1·50 Di

Nedela

v posti peta ali čarna.

Što z med vas mi more dokazati greh? Či istino gučim, zakaj mi vi ne verjete? Ki je z Boga, bože reči poslüša, zato je vi ne poslüšate, ar neste z Boga." Židovje so njemi odgovorili: „Ali ne velimo prav, da si Samarijan i da maš hüdoga düha?" Jezuš je odgovorio: „Jaz nemam hüdoga düha, nego častim svojega očo i vi mi čast jemlete. Jaz ne iščem svoje časti; jeste, ki jo išče i sodi. Zaistino zaistino velim vam: „Či što moje reči zdrži, ne bo vido smrti na veke." Židovje so njemi pravili: „Zdaj smo spoznali, da maš hüdoga düha. Abraham je mro i proroki i ti praviš: Či što reč mojo obdrži, ne okusi smrti na veke." Si lehko ti vekši od našega oče Abrahama, ki je mro? Tüdi prorocje so spomrli; koga samoga sebe delaš?" Jezuš je odgovorio: „Či bi jaz dičo samoga sebe, bi bila moja dika nikaj. Moj oča je, ki me diči, od šteroga vi pravite: naš Bog je; — pa ga ne poznate, a jaz ga poznam. I či bi pravo, da ga ne poznam, bi bio spodoben vam, bio bi lažlivec. Ali poznam ga i njegovo reč zdržavam. Vaš oča Abraham se je jako veselio, da bo vido moj den; vido ga je i radüvao se je." Pravili so njemi židovje: „Petdeset let ešče nemaš i si Abrahama vido?" Velo njim je Jezuš: „Zaistino zaistino povem vam, prvle liki je Abraham bio, jaz sam." Nato so popadnoli kamenje, da bi je v njega lüčali, Jezuš pa se skrio i odišeo s cerkvi. (Jan. 8, 46—59.)

*

Gospod je meo z nasprotniki jako oster razgovor. Vido je slabo volo nasprotnikov, vido je, da je za nje mino čas milosti. Zato je začeo govoriti, kak govori razžaljena lübezen proti nezahvalnomi prijateli.

Židovje so sinovje hüdoga düha, ar želejo, ka žele hüdi düh. Ka on žele? Morilec je od začetka pa zato ščejo nasprotniki vmoriti Gospoda, ki njim je govoro istino. Ar je hüdi düh bio nevoščeni prvima človekoma za milost božo, se je skrio v kačo pa jiva zapelao.

„Što je iz Boga, poslüša reči boze." Po naravi smo vsi iz Boga, a po grehi je grešnik ne iz Boga. Grešnik postane človek iz samoga sebe, če pa nasledüje hüdoga düha, postane njegov sin.

„Zato vi ne poslüšate, ar ste ne iz Boga." Tak govori Gospod tistim, ki so z grehi zamazani. A ne samo tistim, vej so vsi lüdje grešniki. Govori tistim, od šterih je vseznajoči Bog znao naprej, da ne bodo vervali s takšov verov, kak more biti, da človek zadobi odpüščanje grehov. Zveličar je od tistih, šterim je tak govorio, znao, da se ne bodo spreobrnoli, nego nespokorni vmrli.

„Ne bo vido smrti vekomaj", pravi Jezuš, tisti, ki spunjava njegovo reč. Šteo njim praviti to: Vi mi pravite, ka mam hüdoga düha, jaz vas pa zovem v večno življenje. Židovje so se malo razsrdili zavolo reči, da „ne bo vido smrti", ar so sami bili že mrtvi v tistoj grešnoj smrti, šteroj bi se lehko ognoli, če bi se šteli.

Če gospod pravi, da „ne bo vido smrti vekomaj", ki spunjava njegovo reč, ma tü v misli večno smrt, završenje, pekeo v družbi šatana i njegovi angelov. Ka je teda smrt? Ločitev od tela. V smrti odložimo težko nam naloženo bremen. Jaj pa, če človek nosi drügo grešno breme, štero ga pogrozi v pekeo! Od te strašne smrti vči Gospod, da je ne bo vido človek, ki spunjava njegovo reč. Ne bojmo se telovne smrti, trepečimo pa pred drügov.

Pun lübezni govori Jezuš z nasprotniki. Vidivši, da njemi ne verjejo, je pita, ali ga more što dužiti greha? Njihov odgovor pa je: „Hüdoga düha maš!" — Dnesden bi pravili: „Nespameten si, nora je vera, norost so njene čüde. To so ne čüde, to so naravne moči, ki so nam ešče neznane!"

Vera je pa li i ostane, nas ne bodo včili naši brezverci. Ne!

Vera je milost z nebes, ki sija na svet, kak sunce na sprotoletje na pole, da to začne roditi. Lüdje, ki se brigajo samo za vživanje, za čast, so kak krt pod zemlov, ki ešče najbrž sunca ne vido pa zato tak mrzi sunce, da ga niti gledati nešče. Veren človek pa je spodoben škorjanački, ki pod vročim suncom spevle Bogi svoje zahvalne pesmi. Če bi krt mogeo misliti, kak misli teliko nevernih lüdi, bi stepao svojo glavo i mislo, kak je škvorjanček nori, da se gible v sunci, namesto da išče črve i hrošče pod zemlov.

Anglija, Francija, Amerika i Rusija so proti zasedbi Češke i Moravske.

Anglija je odpovedala sporazum o mirolübnom sodelüvanji z Nemčijov, šteri je bio sklenjeni lani v Müncheni. Vse gori navedene države trdijo, da je zasedba Češke od strani Nemčije nezakonita. Anglija i Francija sta pozvali svoje poslanike iz Berlina. — Angleška vlada je mela izredne seje, na šterih so razpravlali od Češke i nemškoga ultimata Romuniji. Od Romunov zahtevajo Nemci, naj samo žnjimi majo trgovske pogodbe i petrolejske vretine naj njim dajo v najem. Predsednik vlade, Chamberlain, je v svojem ostrom govori obsojao priključitev Češke k Nemčiji. Tüdi Francoska vlada je mela izredne seje i je dobila neomejena pooblastila za izredne vojaške ukrepe. — Širijo se vesti, da bo Anglija pozvala mednarodno konferenco, štere bi se vdeležile: Anglija, Francija, Rusija, Združene države i zastopniki balkanskih držav. Konferenca naj bi sestavila skupno fronto za ohranitev zdajšnjega stanja mej i mirü v Evropi. Amerikanska vlada je v zvezi z zadnjimi dogodki zvišala carino na uvoz nemškoga blaga za 25 procentov.

Dr. Maček Hrvatom

Dr. Maček je v posebnoj izdaji „Hrvatskoga dnevnika" pozvao narod k miri i prevdarnosti.

Slovaška priznana.

Slovaško samostojno državo sta priznali Madjarska i Polska. Hitler je vzeo Slovaško pod svojo obrambo, da bo čuvao njeno samostojnost 25 let.

Karpadska Ukrajina pod Vogri.

Karpatsko Ukrajino je zasela madjarska vojska brez vekših bojov. Madjarska vlada bo dala deželi aotonomijo.

Vojaška pisma.

Benkič Anton, 31. honv. gyal. ez. III. G. p. század Tp. 415. 1917. leta februara 28. Globoko poštüvani prečastiti gospod! Davno želne Novine sam sprejeo z zahvalnostjov. Prelübleni, prelübleni prečastiti gospod, ne morem se vam zadosta zahvaliti, ka se skrbite za siromaške vojake na bojišči. Eno nevolo pa mamo: ne moremo penez pošilati, pošta je ne zeme gor, v pismi je pa nej gvüšno, da hvala Bogi penez mamo dosta i tü je nemremo potrošiti, a kak de mogoče, je pošlemo. Ostanem z globokim poštüvanjom. (To pismo je po vogrskom jeziki pisano. Naj se javi pisec za nje).

Infant. Fartelj Štefan, K. Kr. Lot. Arbt. dlt. No 253-34. Feldpost 405. 1917. marca 3. V začetki pisma ji srčno pozdravim dragi paster, nadale njim pišem par redov, ka Novine poredno vdablam i na znanje njim dam, ka sam njim poslao 6 koron penez na Novine ino Marijin list i so mi pisali karto, ka so v roke dobili. To njim pišem, ka sam ešče Marijinoga lista ne dobo za januar i februar. Naj bodejo te dobrote, naj mi ga pošlejo, Novine vdablam. Novoga njim kaj ne vem drügo pisati, vremen je že malo toplejše, kak prvle, ka nam je malo ležej. Ostanem z Bogom daleč v Rusoskom. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin).

Škrilec Ferenc, Russ hirszerzö különitmeny, 3. század, Tábori pósta 173. 1916. l. 20. V. Hv. b. J. K. Dragi naš dühovni paster, jaz sam njuvo pošto kak Marijine liste pa Novine v rouke dobo, za štere se njim vsi Slovenci trno lipou zafalimo, ka so nam poslali. Nouvoga nikaj nejga. Zdaj ji ešče idnouk vsi vküper lipou pozdravimo, pa njim želemo veselo zdravje od Boga. Zdaj pa z Bogom. (Pisec naj se zglasi na uredništvi Novin.

Küplen Jürij, Kuk Inf. reg. 95. 11 Feldkomp I. Zug. Feldpost 80. 1916. l. majuša 25. Falen bojdi Jezuš Kristuš. Vu imeni Oče i Sina i Düha svetoga. Amen. Vu imeni Jezušovom ino Blajžene Device Marije njih najprvo prisrčno pozdravim ino njim küšnem njihovo milostivo rokou. Pa njim želem dobro zdravje od Gospodnoga Boga. Nadale nji trno lepo prosim gospon plebanoša pa njim pišem, ka sam njigve Marijine liste v roke dobo pa Novine tüdi. Trno san rad, ka so mi Marijin list poslali, Gospodin Bog njim lepo plati. Mi zdaj idemo v ogen. Vu imeni Jezušovom Bog nam pomagaj. Ešče ednok jih presrčno pozdravim pa njim želem dobro zdravje od Gospodnoga Boga. Z Bogom ostanem. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin).

Feladó Rüžič Ferenc, M K 31 Honv. I. század, Tábori Pósta 415. Pozdrav 2. III. 1917. Valen bojdi Jezuš Kristuš, to je moj te prvi glas. Vu začetki mojega slaboga pisanja ji najoprvin srca srca lipou pozdravlam, gospon plebanoš ino njim želem dugo zdravje od Gospodnoga Boga, ka bi mogli duga lejta razširjavati naše vesele slovenske Novine. Navuke, štere se z njih včijmo, to je edno, štero nam razveselij tužna srca med groznim grmlenjom topov, šteri so eti, med bregovjom i kamenjom v Taljanskom. Novine redno dablam do etiga mao. Taborska pošta je prestavlena, zdaj mamo 415. S pozdravom ostanem Ružič Franc s Petanec i Bakan Štefan s Slaveč. (G. dekani na Tišino poslana karta).

Perša Mihal, K. U. K. Sapper Bon No. 6, Komárom. 1917. leta 26. februara. Vaten bojdi Jezuš Kristuš. Prosim, da njin dan na znanje, mi smo na vodi delali pa je moj pajdaš Küzma Jožef notri v vodo spadno, pa smo živoga vő potegnoli. Najšo san edne knige pri njen od nji pa Marijin list. Zaj je v špitali v Komarnibi, v garnizionspitali leži. Z Bogom naj ostanejo. Amen. Bog je najvišešnji Gospod od vsej gospodov. (Naj se zglasi pisec na uredništvi Novin).

Glasi iz Slovenske Krajine.

Zahvala. Naj sv. Jožef v obilnosti poplača vsem vso lübezen, štero so mi izkazali ob priliki mojega goda na kakši koli način. — *Klekl Jožef, dühovnik, urednik Novin.*

Na podporo Novin je poslala Konkolič Marija iz Francije 19·50 din. Bog povrni!

Bogato naročnino v zneski 100 din nam je poslao dr. Peterlin Makso, kralj. notar v D. Lendavi. Bog povrni!

Diplomirao je v Ljubljani na pravnoj fakulteti g. Ferenčič Joško, uradnik na banskoj upravi v Ljubljani, doma iz Kroga. Iskreno čestitamo!

Na misijon g. Kereca so darüvali: Špilak Ivan i Ana, Chicago, 1 dolar, N. Beltinci 10 din. Penez odposlan g. Kereci potom salezijancov na Rakovniki.

Za izseljenski dom v Ljubljani sta darüvala ob priliki svojega zdavanja 19. febr. v á Housset, Francija, Fujs Matjaž i Adela 132·20 din. Penez poslan v Ljubljano.

Kuzma. Iz celoga srca se vsem toplo zahvalimo, ki so na kakšikoli način pripomogli, da smo dobili k nam dühovnika. — Verniki.

Novine so narasle meseca marca za komadov: 3 v Beltincih, 4 v Nemčiji, 18 v Franciji, 2 v Gančanih, 1 v Odrancih, 1 v Topolščici, 2 pod Lipov, 4 v Soboti, 1 v Stanjevcih, 1 v D. Bistrici, 1 na S. Bistrici, 1 v Bogojini, 1 v Ljubljani, 1 v Zgornjoj Velki, 1 v Bodoncih, 1 v M. Polani, 1 v Canadi, 1 v Večeslavcih, 2 v Bridgeporti. Sküpno za 45 komadov. — *Odpadnole so za komadov:* 5 v Franciji, 2 v Chicagi, 2 v Trnji, 2 v Odrancih, 1 v Ljutomeri, 1 v Celji, 1 v V. Polani, 1 v Pečarovcih. Sküpno za 15 komadov. *Čisti narastek 32 komadov.*

— Iz srca se zahvalimo častivrednima slugama Antoni Martini Slomšeki i Frideriki Baragi za pomoč, Prosimo jiva, naj napunita s svojim dühom slovenski narod, njegove liste i je razširita. Sv. Ciril i Metod naj njima sprosita čast oltara, bodi naša stanovitna molitev.

V Chicagi so Novine i Marijin List plačali. Za Kerec Avgusta na Hotizi Kerec Marija, za Kreslin Štefana na D. Bistrici i za Gjura Pavla na Sr. Bistrici Špilak Ivan i Ana. Prosimo širitele iz teh treh vesi, naj davajo Novine i Marijin list pa tüdi kalendar tem naročnikom, če so dozdaj ne davali. Naj javijo na upravo, če so dozdaj davali ali ne.

Vidonci. Leta 1937. smo dobili 400 Din podpore za naše pokopališče. A te penez dozdaj ne se nam je izplačo. Prosimo merodajne činitele za odgovor, zakaj ne pridemo do tej penez.

Filovci. Vnoga leta smo si želeli, ka bi tüdi mi meli lepo kapelico, v šteroj bi se večkrat prikazao boži aldov za blagoslov naših trüdov, za odpüščanje naših grehov i za naše drage pokojne. Ta žela se nam je spunila: naša kapela stoji. Naša Pomočnica nas bo blagoslavlala, tolažila v vseh nevolaj i bridkostaj. Liki prosili bi, ka bi se pri nas obslužavala proščenja tak, kak se obslužavlejo v drügih poštenih vesnicaj. Na proščenje bi se lejko ništerni, posebno starejši i betežasti spovedali, po lepoj predgi naj bi vsi pobožno prisostovali svetoj meši. I te naj bi vsaki s svojov družinov ali celo svojoj rodbinov veselo i mirno preživo odvečerek. Neščemo pa, ka bi bila te veselica, kda smo prejeli boži blagoslov. Marijino pomoč. Vej že drügi skrbijo, da je naša mladina povučena v vnogom slabom i brez znanja starišov jo nadigavlejo na božno. Ne pa ka bi se ešče javna prilika za to davala, i bi se zato naše pobožnosti porabile. Vsi dobri filovčarje prosimo cerkveno oblast, ka bi ugodila toj našoj prošnji. — Pripomba: Proščenja, kak se gnesden obhajajo, več kvara prinašajo v vsakom pogledi, kak pa haska. Vsa proščenja mora cerkvena oblast spraviti — stara i nova — v cerkveni štil, zdaj so zidana v posvetnom štili. Nezmerno jelo, pilo, bitje, plesi, tüdi nečistost i drügi grehi kralüjejo, da od gizde niti ne gučimo. „Proščenje" reč pomeni, ka so si negda lüdje oprostke, to je „odpüstke" spravlali te dneve. I gnesden ka si spravlajo? Proščenja napuniti z Kristušovim dühom, tak te naj obstojijo i se vpelavlejo, ovak pa nikdar.

Vodstvo Martinišča se prav iskreno zahvalüje Kreditnoj banki v Soboti za podeljeno podporo v zneski din 300. Bog plačaj!

Župnijo je dobo naš rojak preč. g. Cigüt Peter v Irigi v Donavskoj banovini. Pasti mora 6.000 düš, Horvate, Nemce i Madjare. Srce Jezušovo okrepi ga.

Materina ljubezen.

Dober poznavatelj človeka, zlasti mladine in plodovit verski pisatelj, župnik in prelat *Emil Fiedler*, je že obelodanil mnogo knjig. Značilno je za njega to, da stoji z obema nogama v sedanjosti, se ne izogiba nobenemu kočljivemu vprašanju, ki mu ga prinaša življenje samo, ampak s pogumom osvetljuje večne resnice v novih oblikah tako, da tudi današnje človeštvo čimbolj občuti odrešitveno moč večnih resnic. Njegovo pero mu vodi iskreno ljubezen do človeštva, da se utrdi in usidra v njem zdravo krščanstvo.

Med drugim je zapisal v *„Der gute Gott"* (Dober Bog) tudi te-le lepe besede o materinski ljubezni in razumevanju do svojega otroka:

„... Kadar bi se vrnil domov svoji materi, ves nesrečen in razočaran nad življenjem, zapuščen od vseh ljudi, tudi od svojih prijateljev, bi me moja mati potolažila, podvojila bi svojo dobrotljivost do mene, ker me vidi tako samega in zapuščenega.

Ko bi izgubil vse svoje premoženje in svojo lepo službo in postal siromak, bi moji prejšnji znanci gledali v stran, kadar bi me srečavali. Nikogar ne bi bilo doma, kadar bi pogovoril in vse duri bi bile zaklenjene, bali bi se, da bi jih utegnil prositi pomoči — takrat bi mi moja mati na stežaj odprla duri prav zato, ker sem obubožal in me drugi ne marajo več poznati.

In ko bi izgubil svoje poštenje, postal tat in moral bežati ter bi se ponoči zatekel k svoji materi, bi mi ona odprla duri in me skrila. Dala bi mi jesti in denar za pobeg, tudi če bi morala potem stradati dva dni. Nikomur ne bi povedala, kam sem zbežal. Ne bi imela miru in ne bi našla mirnega spanja, dokler ne bi zvedela, da sem na varnem. In to kljub temu, da sem izgubil svoje poštenje in je zaradi mene postala mati tatu.

In če bi postal razbojnik in bi objavili v vseh časopisih mojo sliko ter bi s tem svoje in njeno ime predal ljudskemu ogorčenju in zaničevanju; ne bi se smela prikazati, ne mogla bi iti po cesti, ne da bi s prsti kazali na njo: Glejte, razbojnikova mati — tudi takrat me ona vendar ne bi zatajila. Vse bi poskusila, da bi me rešila vislic. Najboljšega advokata bi mi poiskala, povedala bi mu o meni vsega dobrega, česar bi se le mogla spomniti, na tisoče izgovorov bi našla za-

Zbetežali so g. Rous Matjaš, črensovski kaplan. Lübiteli mladine iz srca prosi da skorajše ozdravlenje.

Novo živlenje: Zima slobod jemle, naša mati zemla se je prerodila i je pripravlena, ka nam bo prinesla potrebnoga živlenja. Ednako so se začnole prenavlati naše düše, naše fare, ki mislijo i želejo prinesti vnogo veselja svojemi Bogi. — *Gospod Vadovič*, beltinski plivanoš, gospod *Hauko*, bogojanski plivanoš sta dala priliko v jesen i zdaj za lepe dühovne vaje, tak gospod *Berden*, hotiški ekspozit, kak gospod *Škraban*, sobočki kaplan sta dala priliko, prvi, ka se je prenovila vsa hotiška dühovnija, drüga pa za prosveto i za mladino sploh. Tak bo prilika, ka se prenovijo moški, dečki, dekline i matere v dühovnih vajah v Martinišči. Tak i v Črensovcih po g. *Zadravec*, plebanoši so se vršile dühovne vaje lani v jesen i zdaj v posti. Gospod tišinski dekan *Kranjtz Jožef* so dali celoj dekaniji lepi zgled svetoga misijona; gospod provizor pri Gradi so pa to srečo poskrbeli že v jeseni svojim vernikom. Kak se zato veselijo gospod *Kolenc*, novomi düševnomi živlenji pri Gradi! To peldo posnemajo gospod plivanoš *Horvat* v Velkih Dolencah. Zdaj te tjeden dajo držati sveti misijon. Okoli Marijinoga oznanenja bodo pa pripravili gospod *Ficko* v Markovcih svojoj čredi obnovitev misijona, ki je bio lani prvo polovico marca. Bog daj, ka bi ta gorečnost naših dühovnih pasterov vnogo sada prinesla, i ka bi te sad naj bio stalen. Molimo v to nakanenje.

Kobilje. Svetek sv. Jožefa smo pri nas lepo obhajali. V cerkvi smo vidili, da so naši moški i dečki počastili svojega patrona s tem, da so v jako lepom števili pristopili k sv. obhajili. Večer nam je pa naš Fantovski odsek priredilo lepo akademijo. V začetki so nam dečki zaspevali himno slovenskih dečkov. Pred nami gledalci i poslüšalci, ki nas je bila nabito puna šola, so dečki javno izpovedali svojo deško oblübo. Potem smo vidili, kak lepo znajo že telovaditi. Čüli smo domolübne deklamacije. V posebno počastitev sv. Jožefa sta nam dva dečka deklamirala pesmi, igralci so pa prikazali lepo igro. Vsi smo bili zadovolni i si želemo ešče večkrat viditi tak lepe predstave, ki so v istini Bogi na čast, nam ljüdem pa na hasek.

ZPD je imela 21. del. zborovanje v Črensovcih.

V nedelo 19. marca t. l. se je vršilo 21 zborovanje Zveze poljedelskih delavcev v Črensovcih. Zborovanje se je vršilo po sv. maši ob 11. uri dopoldne v dvorani „Našega doma". Zborovanju je, poleg 500 delavcev še prisostvoval voditelj Slovenske Krajine, preč. g. Jožef Klekl, preč. g. župnik Zadravec ter g. kaplan Rous.

Zborovanje je tvoril g. Novak, predsednik ZPD, ki je pozdravil gg. Klekla, Zadravca in Kereca, ki je kot strokovnjak v vprašanjih sezonsko-polj. delavcev prisostvoval zborovanju. G. Novak je nato v svojem uvodnem govoru podal smernice ZPD, obrazložil njen pomen in namen. Danes je že vsak stan in vsak poklic v organizaciji, kjer išče svoje pomoči in zavetja. Tudi vsak ostali ročni delavec je bil že zdavnaj organiziran in zato imajo danes uredbe in zakonske zaščite, katere so si priborili na podlagi svoje organizacije. Tudi poljedelski delavec si je pred dobrima dvema letoma ustanovil svojo strokovno organizacijo, ki ga bo povedla na stopnjo vsestranske zaščite, ki mu pripada, kot dobremu in pridnemu slovenskemu delavcu in kot poštenemu človeku. Povdaril je tudi odločen boj proti komunizmu in nepravičnemu kapitalizmu.

Nato je prevzel besedo šef Borze dela g. Kerec. V svojem govoru je na široko obrazložil dobre in slabe strani izseljevanja ter izglede letošnje zaposlitve naših poljedelskih delavcev, izseljencev. V tujino naj gre le oni, ki je zares siromak in nujno potreben zaslužka izven svoje ožje domovine. Zraven tega mora biti pošten in vsestransko neuporečnega dosedanjega življenja. Povedal je, kaj je že dosedaj ZPD dosegla za svoje članstvo in za vso naše poljedelsko delavstvo, kakor tudi naglasil načrte te organizacije, katere bo prav gotovo izvedla v bližnji in dalnji bodočnosti. ZPD se je ustanovila na pobudo polj. delavcev samih in zato naj bo vsak naš poljedelski delavcev njen član, da s tem pomaga k uspehom svoje organizacije, ki hoče vzgojiti naše delavstvo v verskem, moralnem, strokovnem, narodnem in državnem pogledu ter na ta način doseči za nje boljšo bodočnost, kakor tudi izboljšanje današnjega položaja.

Besedo je prevzel preč. g. Klekl, ki se je zahvalil g. Kerecu za odločen njegov nastop v prid siromašnih delavcev proti špekulantom. Oprosil je delavce, naj podpirajo ZPD in g. Kereca, naj podpira našega dolnjega kraja delavstvo, ki je bolj siromašno kot gornje, ker je zemle premalo. Pozdravlja ZPD in njenega predsednika, ki je prehitela v organizaciji Madjarsko, kjer so se komaj lani pokazali javno združeni poljski delavci na euch. kongresu. Želi uspeha organizaciji, ki naj bi dosegla, da se našemu narodu ne bi trebelo sploh izseljavati, ali vsej v veznatni meri.

Popoldne ob 3 uri je bilo 22 zborovanje ZPD na Hotizi in je bilo istotak lepo obiskano.

SESTANEK V FRANCIJI: 2. in 3. aprila (nedela i pondelek) v Brassac les Mines (Puy de Dome) kre meje. — Ivan Camplin, Paris XI. bd. Voltaire 57.

Vel. Polana. Marijino oznanenje je svetek vseh krščanskih mater. Te den napravi deca svojoj materi veselje s kakšim malim darom ali voščilom i njej s tem izkaže hvaležnost za vso materinsko skrb ino lübezen. Z istim namenom bo polanska šolska deca sküpno priredila materinsko proslavo v nedelo 26. marca 1939 po večernicah v šolskih prostoraj. Na sporedi so deklamacije, spevanje, dvogovori i 2 spevoigri: „Materin god" i „V kraljestvu rož". Spevoigre bo sprevajao gas. tamburaški zbor. Vse polanske matere iskreno vabimo k prireditvi svoje dece. Tüdi okoličane iz sosednjih vesi prav lepo vabimo ino vas pričakujemo.

PREKOSNICE.

Söčütjé.

Gospod bosomi siromaki: Povejte mi, človek, vas nikaj ne zebé, ka v takšoj zimi, gda vse škriple od mraza, pa vi li bosi hodite?

Siromak: Prosim, gospod, probajte tüdi vi bosi hoditi pa te te znali!

Adrijanci. Na Velikonočni pondeljek, dne 10. aprila letos, priredi tuk. gas. četa I. gas. tombolo na Goričkem. Tombolske karte se že prodajajo in jih bo dobiti pri vseh cerkvah vsako nedeljo in vsak praznik za ceno 3 din komad. Dobitkov bo nad 500. Glavni dobitki bodo: 1 možko kolo, 1 žensko kolo in 1 popoln pljug s kolci vred, da ga bo srečni dobitnik lahko kar na njivo zapeljal in oral. Tombolskih kart je le omejeno število, zato priporočamo onim, ki si jih mislijo nabaviti, da z nakupom pohitijo, ker verjetno je, da jih na dan tembole ne bo več dobiti. Karte se lahko naročijo tudi pismeno naravnost pri gas. četi proti predplačilu odgovarjajoče vrednosti. Začetek tombole bo ob 1 h popoldne. Nihče ne ve, komu bo sreča mila, zato naj vsakdo poskusi. Za samo 3 din zamoreš dobiti dobro, 1500·— din vredno kolo.

Izseljencom.

Višja oblast je pristála, da se zida v Ljubljani izseljenski dom i da pride v Soboto en dühovnik za izseljence, ki bo tem pomagao v imeni Rafaelove drüžbe.

Španija.

Rdeča vlada je zaprosila mir od Francove vlade. Franco je odgovoro, da na mir pristane, a rdeči se morajo brezpogojno predati.

V vsako hišo Slovenske Krajine naše „Novine"!

Mladinski tabor v Mariboru.

V dneh od 29. junija do 2. julija t. l. se bo v Mariboru zbrala slovenska mladina, včlanjena v Zvezi fantovskih odsekov in v Zvezi dekliških krožkov, da manifestira za narod, kralja in državo.

Slovenska mladina! Pripravi se na te velike dneve.

RAZPISUJE SE

mesto kantorja pri rk. župnijski cerkvi v Dolnji Lendavi. Pogoji so razvidni, kakor tudi dohodki, v pisarni župnega urada ob delavnikih. Reflektantje naj svoje tozadevne prošnje z vsemi prilogami vložijo do 1. IV. 1939. Reflekterajo lahko samo, ki obvladajo madjarski in slovenski jezik.

Rk. župni urad
Dolnja Lendava.

Proda se

en par dobrih konjov, en konj i ena kobila v Lendavi na farofi.

Pošta.

Farkaš Magda, Sar. Loire. Jan. 5. sprejeli 65 Din. **Mencinger Leopolda domači.** Novine Mencinger Leopolda so prišle iz Francije nazaj s pripombov, da je odišeo v Jugoslavijo. Javite nam njegov zdajšnji naslov. **Adamič Jožef, á Serres.** Sprejeli 126·25 din. Na račun staroga duga spisali 6 din, ovo za 1939. l. Na koj je višek naročnine? **Čeh Marija, Chilleurs — Aux — Bois.** Sprejeli 55·25 din, Novine, M. List i kalendar poslali. **Žerdin Ignac, Villers le Tilleuil.** Sprejeli 86·75 din, 72 din. spisali na račun lanskoga duga, na letos ostalo 14·75 din. **Durič Jožef, Bakovci št. 16.** Plačali ste z deležom iz zadruge Novine i Marijin list za 1937. i 1938. l. naprej vam je ostalo 15·25 din. **Maitz Terezija, Zagreb, Tomašičeva 5. III. kat.** Sprejeli 100 din, i po želi razdelili. **Prkič Franc, Bakovci 11.** V zadrugi ste meli 115·50 din, S tem ste plačali Novine i Marijin list na 1934, 1935 l. v celoti, na 1936. l. 35·50 din. Na to leto ste ešče dužni 4·50 din. To plačajte Horvati, širiteli. **Maučec Jožef, Bakovci 42.** V zadrugi ste meli 115·50 din. Za Novine i Marijin list ste plačali l. 1936. i 1937. vse, 1938. 35·50 din. Za lani doplačate širiteli 4·50 din. Ka ste širiteli v gotovini dali, se vam višek zračuna na letošnje leto. — **Ružič Janoš, Bakovci 152.** V zadrugi ste meli 94·75 din. Plačali ste za 1937. l. i 1938. Marijin list 32 din, ostane vam za Marijin list naprej 62·75 din. **Červek Marija, Bakovci 113.** V zadrugi ste meli 115·50 din. Za lansko leto ste plačali Novine i Marijin list, naprej vam ostane 75·50 din. **Bencak Mihal, Bakovci št. 68 - 83.** V zadrugi ste meli 34 din. Plačali ste Marijin list za lani, naprej vam je ostalo 18 din. **Škaper Treza, Dolič.** Javite nam, šteri so ne plačali i zakaj. Jeli zavolo siromaštva ali zavolo drügih vzrokov. **Kovač Štefan á Quiery.** Sprejeli 97·50 din, lansko leto ostalo 8 din, na letos je vse plačano. **Zelenko Terezije domači, Filovci 115.** Novine Zelenko Terezije so prišle iz Francije nazaj. Javite nam njeni novi naslov. **Po Denša Ivani so nam plačali naročnino za letošnje leto v Chicagi sledeči:** Vučko Matjaž nam je dao še 25 centov več, Bog povrni. Ritlop Ana za 1937. l. tüdi. Balažic Anton, Zver Matjaž, Rous Janoš, Žalik Janoš, Raduha Štefan, Kramar Jožef, Hozjan Ignac, Hozjan Marko, Toplak Ivan, Špilak Ivan, Grüškovnjak Matjaž, Krampač Roza, Kerec Marija, Gjura Martin, Gjura Štefan, Herman Jožef, Salay Ivan, te nam plačao 6 dolarov, pa na lani ne bio dužen, ar nam po poštanskom čeki poslao 3 dolare. Prosimo ga, naj nas obvesti, na koj naj obrnemo više poslanih 3 dolarov. Tkalec Matjaš je plačao za 1937. l. 3 dolare. Hvala nabirateli naročnine i naročnikom i vsem srčne pozdrave. **Sobočan Štefan, Chicago.** Mi pošilamo oba lista i smo poslali kalendar na stari naslov i po Marton Štefani sprejeli naročnino. Listi neso prišli nazaj. Prosimo točen novi naslov, stari se etak glasio: 2738, Princeton Ave. **Škerget Marta, Lipovci št. 74.** Duga za Francijo nega. **Lebar-Ütroša, Lisbona.** Najlepša hvala za iskrene pozdrave. **Gumilar Aleksander, Vidonci.** Za Vrečič Klaro v Franciji 50 din naročnine. Za Kerec Adelo za lansko leto v Nemčiji 44·50 din.

me, zbrala bi vse, kar bi moglo olajšati mojo krivdo. Na ničesar drugega ne bi mislila razen na mene. Dan in noč, noč in dan.

In ko ne bi našel nobene milosti ter bi moral umreti kot zločinec, bi vendar našel milost in odpuščanje v srcu svoje matere.

In mislim na svojo mater, mislim na tisoče skrbnih, ljubečih človeških mater in mislim na to, kar je rekel Bog:

— In ko bi tudi tvoja mati pozabila na te, ne bom pozabil na te jaz, tvoj Bog."

Dobroslav.

Božja svetlost v Esterhazy, Saskačevan (Kanada).

Medtem so pravi učenjaki in resni ljudje razmišljali; nekaj so čakali. Vsako noč, oziroma skoraj vsako, se je svetlobe prikazovala različnim osebam. Številni automobili so še nadalje prihajali v bližino pokopališča.

Živčna napetost je postajala vsak dan večja. Otroci so so se bali, nekateri kmetje govorili, da prodajo svojo zemljo in odidejo daleč. zelo daleč od tega pokopališča, ker to se gotovo ne bo drugače končalo kakor s posebno božjo kaznijo, ki bo opustošila celo okolico.

Protestantje so govorili, da bi katoliški duhovnik moral iti na pokopališče in tam moliti, naj se že enkrat razpoči ta ognjena krogla, ki vse vznemirja; njih duhovniki pri tem seveda niso mogli ničesar narediti.

Takrat šele je župnik iz Esterhazy smatral, da je njegova dolžnost, da spregovori. Edini on je imel ključ do te skrivnosti. Zadnjih 33 let je pustil, da je dobri Bog deloval na svoj način. Ali sedaj ko je bilo priznano dejstvo, da obstoja posebna svetlost poleg pokopališča Tabor; svetlost, ki je noben učenjak ne more razložiti; ko se otroci že tako zelo bojijo in prebivalci hočejo zbežati. Pri dveh mašah 11. (enajstega) decembra 1938. je ljudem razodel skrivnost.

Vsebina njegovega govora je bila sledeča:

„Ko sem pred 36 leti prišel v Kanado, kakor sem vam to že pripovedoval, sem prosil škofa, naj me pošlje med Indijance; ali on mi je odgovoril: Imam nekaj boljšega za vas! — Zaupal mi je, da so na velikih planjavah Severo-zapada, med izseljenci na gotovih mestih skupine slabih katoličanov, tako slabih, da sovražijo duhovnike in celo Boga samega. Misijonarji, ki so delovali med Indijanci, so mu rekli in eden izmed njih mu je celo zatrdil, da je duhovnikovo življenje bolj varno med rdečekožci kakor v gotovih kolonijah belokožcev, ki jih je obiskal. Ta misijonar je neko želo mrzlo zimsko noč, da bi se rešil strašne snežne vihre, potrkal na vrata nekega kmeta v okolici Dovedale in ta ga je, na Severozapadu nekaj nezaslišanega, ne samo med preklinjanjem nagnal, ampak celo pse je vanj napodil! — Ko je škof to zvedel, je prepovedal svojim duhovnikom, da bi še kdaj šli tja. Vendar pa je meni škof dejal: Pojdite tja in jih skušajte izpreobrniti. Če bodo preveč hudobni, jih prepustite njih usodi. Bodite torej previdni, ker mi rabimo žive duhovnike, ne pa umrle v preriji.

Ko sem prišel v Esterhazy, sem našel veliko dobrih ljudi, ali tudi take, kakor mi je o njih škof govoril, ki zviška in javno napadajo vero in duhovnike. Te vi poznate ravnotako kakor jaz, vsi tu okoli so jih slišali... Po danih navodilih sem se nastanil v Kaposvar-u med Madžari (5 km južno od Esterhazy), da bi od tu obiskoval Čehe iz Dovedale in Nemce v Landshut, 30 in 40 km severno; in tudi, da bi sledil novim izseljencem proti zapadu.

Dve ugodni poti, več ali manj vidni, sta vezali Kaposvar in Landshut: ena je šla skoz češko kolonijo Dovedale, druga pa, 6 km daljša, je šla skoz angleško kolonijo Kinrae.

Katoličani so me takoj opozorili, celo prosili, naj nikdar ne grem čez Dovedale, ker je tam nekaj odpadnikov, katerih se zelo bojijo. Izkušnja da jih je izučila, da v samotnih naselbinah Kanade posameznik zelo lahko izgine, ne da bi se kdaj moglo ugotoviti, kaj se je z njim zgodilo. Ali jaz kakor sem bil takrat mlad, samoglaven in neodvisen do skrajnosti (kakor: belgijski Valonec), jaz nisem mogel verjeti v nevarnost. Nevarnost me je celo mikala. Nisem hojel izbrati daljše poti in koračiti kilometrov radi strahu pred odpadniki. Šel sem torej skoz Dovedale, tako podnevi kakor ponoči, in Čehi, ki sem jih včasih srečal na poti, so mi vedno izkazali največje spoštovanje; zdelo se je, da so celo zelo srečni, da me lahko pozdravijo.

Vendar nekateri brezbožniki iz okolice niso nikdar prišli v Landshut k maši. Čitali so slabe knjige in iz Chicago dobivali dnevnike, ki so jih hujskali proti veri in duhovščini. Napadali so tudi samega Boga. Končno so sklenili med sabo, da bodo živeli, umrli in pokopani brez vere. Zato so samo zase naredili pokopališče Tabor. Ko so njih žene in otroci hoteli k maši, so morali peš, ker gospodar jih ni hotel spremljati in dati konj ter voza.

Zgodilo se je, da je konj ubil mladega dečka, sina enega takega brezbožnika in ker sem jaz malo potem tam mimo šel, sem pomagal staršem, kakor sem pač mogel. Zato je bil otrok pokopan na pokopališču Landshut. Ali drugi brezbožniki niso skrivali svojega nezadovoljstva.

Nekoliko mescev potem je umrla neka deklica, približno 12 letna. Večkrat je peš prišla k maši 11 km daleč s svojo materjo in sestrami. Umrla je neko soboto zjutraj in isti dan zvečer sem jaz prišel v Landshut, da bi drugi dan tam maševal. Jasno, da so mi katoličani hitro naznanili, da oče te deklice in njegovi brezbožni tovariši hočejo telo sami pokopati na poganskem pokopališču, kakor smo mi imenovali pokopališče Tabor. Rekli so, da mati joka in milo prosi, naj njenega otroka pokopljejo v blagoslovljeni zemlji na pokopališču Landshut. (Dalje.)

„HIŽICKI DOMAČOJ"

Farkaš Magdica v Franciji. Velecenjeni gospod urednik! Privrelo je na den hrepenenje, da Vam ob priliki Vašega goda izrečem svoje najiskrenejše čestitke. Vnogo žrtev je zahtevalo Vaše pozvanje. Vnogo ste že včinoli za nas izseljence. Vi mate očinsko skrb za nas, nas tolažite i bodrite. Za ka Vam bo bogat plačnik On, ki Vas je pozvao v svoje gorice. Boga prosim, da Vam dá lübo zdravje i moči, da te delali še naprej z takšov gorečnostjov kak ste začeli. To nam bo vsem v veliko veselje. Naj Vam bo življenje jasno, kak pesem slavčka, kak lepo sprotolešnje vseogrevajoče sunce. Bog naj blagoslovi Vaša delovanja, da žrtev vsaka Vam rodi obilo lepi uspehov, domovji Našemi pa daj še vnogo vzgojitelov krepostni, kak ste Vi. Kda se pa bo približao hladni večer Vašega življenja i bo lübo sunce vgasnolo pred Vašimi očmi, naj Vam sveti večna svetlost tam v deželi očinskoj, kje ne nikše noči, nego kje zvoljeni v večnoj svetlobi prebivajo! Bog Vas živi! Velečastiti g. urednik! Prav lepo se Vam zahvalim na rednom pošilanji „Novin". Komaj čakam soboto, kda nam častita s. prednica prinesejo pošto i mi z smehom izročijo „Novine", ar znajo, da te pošte sem najbole vesela. I tüdi jaz je z veseljom sprejmem i taki preglednem i površno prečtem vse, po obedi v prostih vüraj je prečtem vse po dvakrat. Že bo skoron dve leti, kak sem tü v bolnici (ne mislite kak betežnica, nego za služkinjo) i hvala Bogi se mi dobro godi; pa kak tüdi ne, vse ženske so jako vrle — jaz delam samo pri ženskaj, to je vse vküp edna soba z 12-timi postelami, za betežnike i operirane — i drüga ravno tak velika soba za stare ženske, ki nemorejo več delati i za občinske sirote, — ravno tak je pri moškaj. — Posebno pa sestre. Sestre usmiljenke, o kak lepo življenje je pri njih, kak so prijazne i dosta vsega se navčim od njih; šivati i štrikati. Idem vsako nedelo k meši i večkrat v tedni, posebno pa vsaki prvi petek v meseci. Prve petke v meseci Francozi majo jako v navadi, so družine, da te den idejo vsi k sv. obhajili. V nedelo odvečera pa lejko idem tüdi k večernicam, či nejdem obiskat prijatelice, samo v slabo družbo nesmim, ne nikoli, zato pa tüdi nejsam čemerna. V bolnici je tüdi velka kapela Sv. Vincencija Pavlanskoga. V njoj je vsako zajtro meša i vsaki petek večernice ob pol 5 vöri. V meseci oktobri pa vsaki den. Leta 1937. je bio tri tjedenski sv. misijon od 5. pa do 26. decembra. O kak lepo je bilo gledati tak velka cerkev nabito puna, posebno možkov i ravno tak pri sv. obhajili. Samo, na žalost, sem se ga jaz nej mogla dosta vdeležiti, ar ravno v tem časi sem bila betežna. Hvala materi Mariji, da mi je pomagala prestati tüdi težko operacijo meseca marca l. 1938. Letos se pa začeo sv. misijon 23. februara do 5. marca, vüpam, da se bom letos vdeležila vsakikrat. Dosta dobroga i pobožnoga lüdstva je v tom mesti, 2 cerkvi i na žalost tüdi dosta slaboga je v njem, ka bole vpliva na Slovence. Dostakrat je gospodarova krivda, da delavec nemre spunjavati svoje verske dužnosti, ali nej vsikdar i povsod. Či šče človek z Slovencami gučati, samo trbe zaviti po glavnoj vulici proti sevri i na konci že oddaleč začüje muziko i v njej puno poznani obrazov i to vsako nedelo. Gda pa, šteri zvedi, ka bo kakša veselica (bao), že daleč naprej naznani prijatelom, da naj pridejo. V cerkvi pa redko koga viditi, naj si je veliki svetek kak Vüzem i Božič, ali petek, to je vse gli. Poznam tüdi neštere, da pridejo po mogočnosti vsakokrat v cerkev, če ne morejo k meši i či majo poseo v mesti popodnevi, pridejo tüdi k večernicam. Se razmi, da tej nejdejo na veselice. Posebno dve slovenki sta prišli k polnočnici, čiravno, ka je bilo jako mrzlo i delata daleč na fermaj (kmetija). *Tevi mata tüdi naročene Novine.* Drüge pa či človek pita, če je naročena na Novine pravi, ka nej, ka so jako drage; za drüge stvari pa ma peneze. Celo ednoj sam pravila, da si naročivi obe vküper, obečala mi je, ali gda pa trbelo naročiti, pa več od toga nikaj nej znala. Pozdravlam celo Slovensko Krajino i vse dühovnike v njej, posebno pa g. urednika!

Zborovanje je pokazalo...

Dne 12. marca 1939. se je vršilo veliko zborovanje ZPD v Murski Soboti. Veliko sezonskih delavcov se je vdeležilo toga zborovanja, ne samo iz naše krajine, nego tüdi iz sosednoga Medjimurja. Zborüvanja se je vdeležo minister brez listnice g. Snoj.

Slovencev dopisnik od 14. marca t. l. se je pod naslovom „8.000 sezonskih delavcev zboruje" se je v zadnjem stavki svojega dopisa tüdi obregno na nešterne elemente rekoč, da se po njegovom mnenji borijo proti Zvezi poljedelski delavcov. Na namigavanja slovenčevoga dopisnika, odgovarjamo ščista na na kratko sledeče:

Elementi, štere ma dopisnikar v misli, da se borijo proti ZPD, so se borili za naše delavce na vsej merodajni mestaj že te, gda ešče dopisnikar „Slovenca" gotovo niti pojma ne meo od našega delavstva, se borijo zdaj i se zavzemajo za nje tüdi zdaj na vsej merodajni mestaj pri oblastvi, se bodo za nje borili tüdi v bodoče i to iz čisto nesebičnoga stališča i iz gole lübezni do delavca, z istim tihim, toda nevmornim i požrtvüvalnim delom, kak do zdaj. Ti elementi, ki so telko napravili za našega delavca i sploj za našega človeka, so napravili samo to napako, da so se nej pred kakšim kričačom razkoračili i delavcom kričali, da vse ka je napravlenoga, so napravili oni. Tem elementom to njihovo skromnost i ponižnost zamerimo zato, ka bi se je lejko vkoristili, kak vsi drügi, šteri se zdaj nemrejo na vse štiri zadosta razkričati i prevaliti vse dobrote, štere so napravili za delavce i tüdi....

To nikak ne pišemo s kakšov slabov namerov, nego pozdravlamo napredek naše organizacije v Soboti, z željov za kim vekšo dosego njeni cilov v korist naši delavcov i vsega našega naroda. Zahtevamo pa to, da se naj s kakšimi namigavanji na elemente, ki so gotovo več brezplačni korakov i nesebičnoga dela opravili za naše delavstvo, kak pa Slovenčev dopisnikar i se tüdi naprej z istim veseljom i nevmornim trüdom borijo za naše delavstvo i naš narod, pa či ravno nej tak kričav način, te ne žali, nego püsti pri meri. Gotovo pa, da ti elementi, šterim se v oči meče nekša protiborba, majo pred sebov bodočnost naše krajine i nej svojih lastni interesov.

G. M. poledelavec.

Navodila

jugoslovenskim izseljencom v Franciji.

Naši delavci ne smejo nikdar svoje delavne moči ponüjati cenej kak to delajo njihovi francoski tovariši. Zvün toga morajo büdno paziti, da se ž njimi v vsem ravna po francoskoj delavskoj zaščitnoj zakonodaji, zahtevati v vsem enakost postopanja.

14. Nasveti ob vrnitvi v domovino.

Ob priliki odhoda v domovino je potrebno, da vsaki naš delavec predhodno da vizirati svoj potni list pri našem najbližjem konzularnom predstavništvi. Če potüje prek Nemčije, potem ne rabi nemškoga tranzitnoga vizuma; če potüje prek Italije, potem si mora prle oskrbeti italijanski tranzitni vizum.

Zavolo nabave železniških kart, se naši delavci morajo obračati izključno na uradno jugoslovensko turistično agencijo „Putnik" na naslov: 38 avenue de l'Opéra, Paris IX; odnosno na izseljenski oddelek te agencije, ki je: 18 rue de la Michodiére, Paris II. Omenjeni izseljenski oddelek agencije Putnik skrbi ob priliki vrnitve naših izseljencov, da jih zbira v sküpne transporte zavolo prevoznih olajšav odnosno cenejših železniških kart. Zato se našim izseljencem priporača, zlasti tistim, ki morajo potüvati skoz Pariz, da vredijo svojo vrnitev tak, da pridejo v Pariz en petek, da se lehko pridrüžljo sküpnomi transporti agencije „Putnik" i se tak okoristijo z ugodnostmi i s prijetnostjov sküpnoga potüvanja.

Opomina se vse naše izseljence v Franciji, naj si bodo jugoslovenski ali inozemski državlani, da ob priliki odhoda na počitnice v Jugoslavijo majo pravico do polovične vožnje za potüvanje na vseh progah jugoslovenskih državnih železnic za čas 6 mesecov, števši od dneva vstopa v Jugoslavijo.

Omenjeno ugodnost morejo naši izseljenci izkoristiti, če jim v njih potni list šterakoli naša konzularna oblast v Franciji pritisne tozadevni pečat.

(Dale.)

Slovenski delavci!

Vsi v Franciji živeči Slovenci, za vse informacije glede

potovaja v domovino

se obrnite na edino jugoslovensko agencijo **„PUTNIK"**

18, rue de la Michodiére, PARIS II.

Vozne karte po najnižjih cenah!

Menjamo denar po najboljšem kurzu!

Dopisujemo v slovenščini!

SENO najboljše 50 Din meter. Dobi se na KRAPJI, hišna štev. 1.

Vino in sadjevec,

prvovrstno, sortirano od 60 litrov naprej razpošilja: Posestvo „GRIČ" pri Mariboru.

Apno, cement, deske, cementne izdelke i. t. d., kupite najcenejše pri **BRATINA ALOJZ, Križevci pri Ljutomeru.**

Proti domi.

Kim dale i kim duže si od doma, svojih domačih, rodne grüde, tem bole te domotožje vleče nazaj k materi, k hižici očinskoj. To sem globoko občüto, da sem v nedelo zvečer na sušačkom kolodvori küpo vozno karto do domače postaje. Pogled na vlak, šteri naj bi me potegno v domači kraj, je bio tak prisrčen, da bi se pri tom skoro zajokao. Gda sem stopo v kupé, je bio prazen. Bio sem veseo, ar sem se tak nemoteno lejko prepüsto sladkim senjam, štere napunjajo düšo, gda se vrača med svoje...

Vlak se je zgeno i pomali sopihao gor. Gda je bio že preci visoko, sem pristopo k okni i pogledno doli na Sušak, Reko i drüga primorska mesta, štera so se vsa kopala v morji posvetov i lesketajočih se električnih žarnic. Ves te sijaj se je potem odbijao v mirnoj, sivoj morskoj gladini. Dobo sem vtis, da gledam zvezdnato nebo. Tam dale pa se je smejala naproti šče lepša, šče bole žareča Opatija, kak kralica nočnih primorskih krasotic. Njeni nočni sijaj i nasmehlaj je bio tak lübek, da je morao vsakšemi potniki izvabiti skuzo v oko. Bio je v istini očarlivi prizor. Bilo mi je žao, da se je vlak z vse vekšov hitrostjov oddaljüvao od te, skoro nadzemelske lepote, štera je nepremeknjena ostala na svojem mesti. Vse moje hrepenenje po njej jo je ne moglo spraviti z mesta. Samo v svojo düšo sem zapro bežno sliko toga nočnoga čara i jo neso svojim.

Dugo sem stao pri odpretom okni i gledao doli na to nočno kralestvo. Zdelo se mi je, kak da čüjem tihi šepetaj: „Pridi nazaj!" Potem pa se je vlak naglo zasükno, gorovje ga je sprejelo v svoje naroče, temo i noč. Spred oči mi je zginila bajna nočna prikazen.

Vlegeo sem se na kupej i poslühno srditomi hropenji vlaka, šteri se je čemerio, da ga z svetlosti ženejo v goro i temo. Jaz pa nesam delio ž njim čüstev. Čeprav je tam doli žarelo i bučalo kralestvo svetlosti i sijaja, vendar je ne bilo tak močno, da bi premagalo hrepenenje po kraji domačnosti, bratstva i lübezni. Tam doli je toti lepo, a je tüje i prazno. Zato sem zasenjao v nove tople dni. Potem sem tiho zaspao. Rano zajtra je kondokter poklenkao na vrata kupeja i me prebüdo rekoč: „Gospod, v Zagrebi smo. Proti Maribori — prestopit!" Čüdno sem ga pogledno. V prvom hipi sem se ne mogeo znajti. Pomali sem prihajao k sebi i sprevido, da sem ešče ne v krogi svojih dragih, liki v mrzlom jütrašnjom Zagrebi i da v istini trbej prestopiti. Pobrao sem svoje stvari i izstopo. Vünej je bilo hladno, skoro malo megleno jütro. Obrazi mimoidočih so se mi zdeli neprijazni i pospani i v njih sem gledao podobo svojega obraza.

Odložo sem kufer i se zgledavao po vlaki, šteri bi me kem prle potegno iz toga mrzloga nerazpoloženja. Toda ne sem ga opazo. Pristopim k mimoidočemi železničari, šteri je ešče bole kiselo gledao iz debeloga zimskoga kaputa, kak pa jaz i ga zapitam: „Prosim, gda pa ide vlak proti Soboti?" Mladi železničar je naglo spremeno svoje neprijazno lice. Ne vem, ali ga razpoložila bole slovenska reč, ali pa to, da sem njemi spomeno smer mojega potüvanja. Skoro z nekšim užitkom mi je odgovoro v prekmurščini: „Gospod, mate ešče celo vüro časa. Lejko te čas stopite malo v toplo kolodvorsko restauracijo, da se segrejete." Ne sem odklono tanača. Zahvalo sem se njemi za prijaznost. Vido sem, da bi se ešče rad kaj pogučavao od domačega kraja, a dužnost ga je gnala naprej. Gda je odišo od mene, si je palik nadeo prvejši dugočasni i mrzeo jutrašnji obraz i trüdno odkorakao proti železniškim magazinom.

Gda sem edno vöro kesnej sedo v mariborskom vlaki i gledao skoz okno, kak zginjajo za nami zadnje zagrebečke hiše, je ešče ne bilo sunca na nebi. Kim bole sem se bližao k slovenskim tlom, pa je den postajao toplejši. Ne vem, ali je to delalo sunce, štero je pomali lazilo od gor, ali pa je ta sprememba prihajala od tople zavesti, da stopam na domača tla. Občüto sem samo to, da mi je pri düši postajalo vedno lepše, kak brati, šteri prihaja med brate. Vlak je razmo moje hrepenenje i zato je priganjao vozača: „Le naprej, le hitrej!"

Med potjov so vstopali razni potniki s svojimi zanimivostmi. Posebno me je razveselo eden Polak, šteri je vstopo tam nindri na Murskom polji pa mi s svojim mehkim gučom izvabo smeh na vüsta. Gda sem malo bole poslühno, sem opazo, da sam ne sam Prekmurec v vagoni. Poleg v drügom kopeji se je vozila grupa delavcov i delavk. Iz razgovora sem spoznao, da se vračajo s Francoskoga. Tožili so, da se duže ne splača ostati tam. Tüdi na njihovih obrazaj se je opazila vse vekša radost i vznemirjenost, kim bole smo prihajali blüzi Müre. I gda je Müra zašümeta pod nami i se potem z naglicov oddalüvala i skrivala za vrbami i jaušjom, so moji francoski sopotniki ne meli več mira. Ništerni z mučenjom, drügi z glasnimi vzkliki so pozdravlali domačo grüdo. I čeravno je bio zimski den, je bila okolica vendar živa, kak da bi štela pozdraviti i polübiti svoje sinove i hčere, šteri so se razočarani iz tüjine vračali v njeno siromaško, ali vendar toplo krilo. Tüdi jaz sem stao pri okni, opazüvao zdaj lepo prekmursko ravnico, zdaj pa radost mojih sopotnikov. I tüdi meni je postalo toplo pri düši.

Slovenske Krajina metropila — Sobota, nas je slovesno pozdravila. Kolodvor je bio pun občinstva. Edni so se odpravlali na jug, drügi na sever, na Goričko. Skoro sami znani obrazi. Sprva so me nekam začüdeno gledali, kak da me več ne poznajo. Potem pa so se le pomali približavali i opravičüvali: „O, gospod Vili, skoro vas več ne bi poznali, tak ste se spremenili." Stisno sem vsakšemi žülavo roko i občüto sem, da je v njih bilo tisto, ka sem zaman po sveti iskao: vdanost i lübezen. I okoli mene se je naednok zbrala velka gorička družina. Sam sebi sem se čüdo, odkec me ti lüdje poznajo. Tüdi „goričanec" je bio že nemiren. Rad bi že oddrdrao na Goričko. Gda smo vstopili, je veselo zajuvkao: „Hi, hi," potem nas pa koražno potegno v gorički kot.

Grački Vili.

Novine izhajajo vsaki četrtek za prišestno nedelo. Za tiskarno Balkanji Ernest Dolnja Lendava. Izdajatelj in urednik: Kleki Jožef, župnik v pok.